

BALIK TUTMAYAN OLTALAR

Hava çok
güzel. Yarın
gezmeye mi
gitsek?

Ben babamla
balığa gideceğim.
Yeni bir olta
aldım,
görmelisiniz.

Harika, demek
balık tutmaya
gidiyorsun. Peki
oltayı nasıl
kullanıyorsun?

Yemi oltanın
ucuna takıp
denize atıyorum,
sonra bekliyorum;
balık yeme gelince
yakalanıyor ve ben
de çekiyorum.

Çok güzel
anlattın. İşte
tam bu mantıkla
insanlar için de
internette
"ortalama
saldırıları"
yapılıyor.

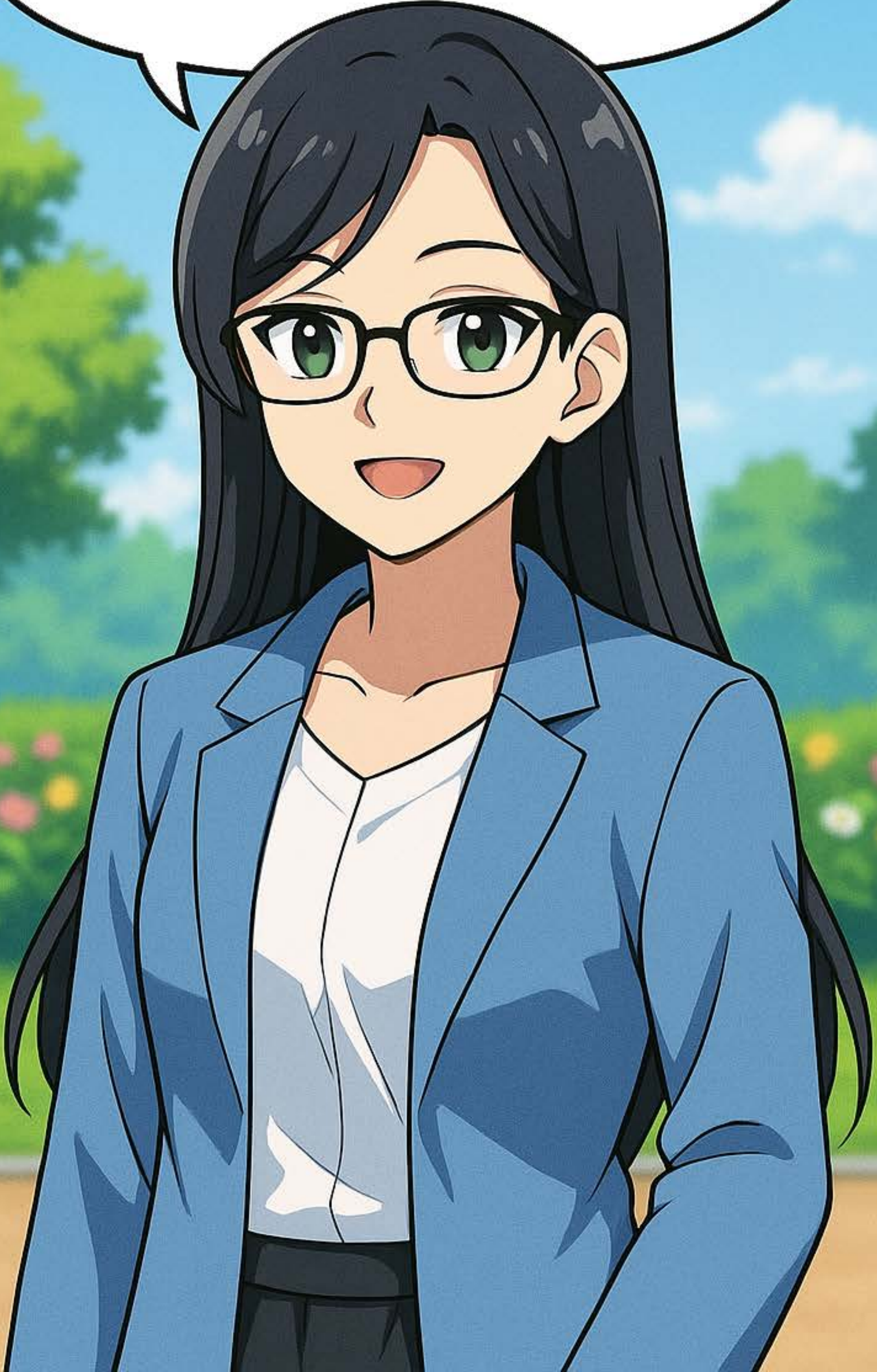
O da balık
tutmak gibi mi?

Yani
internetteki
oltaya biz mi
yakalanıyoruz?

Evet, ama
burada balık
yerine insanlar
tuzağa düşüyor.
Dolandırıcılar
sahte mesajlarla
bize yem
atıyorlar.

Aynen öyle!
Ortalama saldırıları
siber dünyada çok yaygın.
İnsanları tuzığa düşürüyorlar.
Gelin, bunun nasıl olduğunu
biraz konuşalım.

Yazım hataları
içerebilir.

Profesyonel kurumlar
yazım hatası
yapmamaya özen
gösterir; hatalar
varsa şüphelen.

Madem hava
güzel, dersi bahçede
yapmaya devam
edelim. Önce gelen
mesajları inceleyerek
başlayalım.

Aa evet!
Bazen çok
komik hatalar
görüyorum.

Mesajlar
duygularınızı
hedef alıyor
olabilir.

Otorite taklidi yaparak
baskı kurabilir, korku ya
da aciliyet hissi
uyandırabilir:

- "Adınıza kesilen trafik
cezası ödenmedi. Hacz
işlemlerinin başlamaması
için şu bağlantıya
tıklayarak hemen ödeme
yapın."

Merak uyandırabilir,
ödül vaat edebilir:

- "Tebrikler!
Büyük çekilişi kazandınız.
Ödülünüzü almak için
hemen buraya tıklayın!"

İyi niyetinden
yararlanmaya çalışabilir:

- "Depremzedelere
yardım etmek için
kampanyamıza katılın,
ödeme yapmak için
bağlantıya tıklayın."

Güvenini kazanmak için,
hakkında elde ettiği
bilgileri kullanarak tanıdık
gibi davranabilir.

Mesajlar duygularınızı
hedef alır. Korkutma,
acele ettirme ya da
merak uyandırma
taktikleri
kullanabilirler.

Yani bizi
panikletip
aceleyle
tıklatmaya
çalışıyorlar.

Mesajlarda
tıklamanız için
bir bağlantı
ve/veya ek
dosya olabilir.

- Tıklaman için bir bağlantı/ek vardır.

- Gönderen adresi ya tamamen ilgisizdir ya da gerçek adrese çok benzer görünür.

Demek ki
hediye
kazandınız
yazısı görünce
hemen
açmamalıyız!

Aynen öyle!
İşte bunlar
en yaygın
tuzaklar.

Demek ki
mesaj ilgimizi
çekti diye hemen
tıklamamalıyız.

Yoksa
oltadaki
balık gibi
yakalanırız!

Unutmayın,
dijital dünyada
en zayıf halka insandır.

Bu tuzağa
düşmemek için
şunları yapmalısınız.

- Göndereni kontrol et
- Şüpheli linklere tıklama
- Yazım hatalarına dikkat
- Duygularını kullanan mesajlara şüpheyle yaklaş

Şüpheli
e-postaları
açmadan önce
kimden geldiğini
kontrol
edeceğim.

Bağlantılara ve ekteki dosyalara dikkat edeceğim.

Acele ettirme,
korkutma,
ödül vaadi
gibi taktiklere
kanmayacağım.

Ben de
yardım bahanesiyle
gelen linklere
kanmayacağım.

Ben de
yazım
hatalarına
dikkat
edeceğim.

Tuzaklar her zaman
olacak ama siz
artık onları görecek
gözlere sahipsiniz.

**Görevimiz:
Güvende
Kalmak!**

EVET!

EVET!

EVET!

Bu belge TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Destekleme Programı kapsamında 224B471 kod numarası ile desteklenen **“Tıkla Öğren, Güvende Kal: Gençler için Etkileşimli Siber Dayanıklılık Eğitimi”** projesi kapsamında üretilmiştir.

Kaynakça

Arş. Gör. Aslı Başak Civek, ODTÜ Enformatik Enstitüsü, Siber Güvenlik Anabilim Dalı (İçerik Sağlayıcı)
ChatGPT 5 (Hikayeleştiren ve Görselleştiren)
Yener Şentürk, Senarist (Hikaye Revizyon)

Bilgi Notu

Karakterlerin ve mekanların tüm özelliklerinin korunarak (göz, saç, kıyafet, renk, şekil, karakter pozisyonu vb.) hikaye boyunca kullanılması için ChatGPT'ye yönerge verilse de, ChatGPT'nin karakterleri ve mekanları her sayfada yeniden oluşturduğu gözlemlendi. Bu yüzden kimi zaman öğretmenin kıyafet rengi değişti, kimi zaman tipi, kimi zaman ise sınıfın şekli... :) FAKAT yine de mesajları aktarmamızı sağladı.